

FOAIE

пентрѣ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 45.

Luni, 6. Noembrie.

1844.

РЕЛИГИА.

(Дипкеіере.)

Де нѣ есте адеврать религіа че тѣр-тѣріесек еѣ, зиче Ла-Бривіер, есте дпкаи чел маі мештешѣит фрѣѣ, че пѣтѣ еі ѡаре-кѣнд пѣс асѣпра оаменіор, ші ѡѣрѣ де каре п'ар пѣтеа ексіста пічі одать.

Не пѣмѣнт домпеск треі фелѣрї де оаменї, че се дпкинѣ лѣї Дѣмпезеѣ ка зі-діторѣлѣї лор. Іздеїї аштеапѣ дпкѣ Ме-сіа, пѣмѣнтор ал лор, не каре крештінії дп кѣпоск дп Ісѣс Хрістос. Мѣсѣлманїї прїтеск не Хрістос ка не зп трїміс ал лѣї Дѣмпезеѣ, дпсѣ претїнд кѣ се кѣвіне а сѣ да дпѣжетате пророкѣлѣї лор. Ас-фелї чеа маї маре парте а лѣїї тѣртѣ-ріесеште не Хрістос, де шї зпїї дї тѣг-дѣеск дѣмпезїреа.

Тоате пороаделе аѣ крѣзѣт кѣмкѣ дѣ-мпезїреа с'а коворѣт не пѣмѣнт спре а-ле дікта ледї; дптре тоате паціїле домпеа о традиціе обштѣаскѣ, кѣмкѣ Дѣмпезїї лор врѣнд сѣї дпведе ар трѣзїї сѣ петреакѣ дппрезпѣ кѣ дѣлшїї не пѣмѣнт. Ачеа-етѣ традиціе кїар трѣзїе сокотїтѣ дрепт чеа маї сїгѣрѣ довадѣ деспре ѡгѣгѣвіала лѣї Дѣмпезеѣ, ѡѣкѣтѣ дпкѣ челор дпнтѣї фамїїї.

Ла дптревареа пентрѣ че Дѣмпезеѣ лѣсѣ ка Махометанїстѣл сѣ се дпкінѣ асѣпра челеї маї марї пѣрді а пѣмѣнтѣ-лѣї лѣкѣїт? Рѣспѣз: Де зпде шїтїм ної кѣ не есте іарѣшї воїнда лѣї, ка сѣ стѣлѣ тоатѣ ачесте пороаде прїнтр'ачест мїжлок де сѣпт греаоа сарчїлѣ а ідолатрїї, прѣкѣт с'а дпѣмѣлат оаре кѣнд шї іздеїлор че трѣїа дп пѣзпїре, кѣрора ка сѣї кеме ла моштенїреа дпвѣдѣтѣрїлор лѣї Хрістос ле аѣ трїміс не пророкѣл мїпчїзнос.

Де вом черчета дп деовште не тодї оаменїї, атѣчї дптре пѣлдінеа пѣрерїлор чеї деосевеште вом гѣсї о мїкѣ соціе-тате пѣмаї, че пѣстрѣазѣ о статорпїкѣ шї кѣмпѣтатѣ крѣдїндѣ. — Дпделентѣл се сімеште дпн тоатѣ пѣтерїле а сѣ зпї кѣ ачеаств пачпїкѣ шї лїнїштітѣ соціетате.

Религіа пѣ есте зп лѣкрѣ не каре с'о пѣтем черчета дрепт петречере де време; пѣ; пегрешїт еї трѣзїе сѣї вртѣм ка з-пѣї обїект че не есте маї прѣдѣїт декѣт дпѣшїї віаца поастрѣ. Кѣт де славе не сѣпт мїжлоачеле дптревѣїндате дптрѣ дп-кїпареа Дѣмпезїереї! Дака дпделенчїзнеа п'ар окѣртѣї оменїреа, атѣчї пічі одать еа пѣшїї ар пѣтеа дпмпїні даторїа.

Мѣлдѣмїтѣ ачелѣї фок сѣлпнт, пентрѣ апрїндереа кѣрѣїа с'а коворѣт Хрістос не

пътхит, дака есте флактра че арде дн
инимале крештинилор; ел есте виртвтеа чеа
маї десвѣршитъ, че зпеште днпре сине
пѣ пѣмаї пе оаменї, чї шї пе днцерї шї
кїар пе днсвїшї Dзмнезеѣ.

Ачеастъ дналтъ виртвте ивїтъ дн тоа-
тъ а еї стрѣлзчїре ла днтемеїереа челеї
дїнтѣї вїсерїчї, вїтї пе пѣгѣнї. Лвчїан лав-
дъ фоарте мѣлт пе чеї дїнтѣї крештїнї,
шї кїар днпѣратѣл Івїан вѣдїтѣл лор
врѣжмаш, адзчеа де пїлдъ пѣгѣнїлор сїм-
дїчїзнеа шї компѣтїмїреа Галїїенїлор (пѣ-
меле че да ел крештїнїлор), арѣтатъ
сѣртанїлор лор конфрациї, ва днкъ шї кїар
непорочїдїлор пѣгѣнї.

Релиція крештїнеаскъ пѣ деосевеште
пе оаменї зпѣл де кѣтре алтѣл, прїчина
пентрѣ каре дї днпѣтъ мѣлдї дїн врѣж-
машї еї. De віада сїнгѣратїкъ сѣѣ пѣст-
нїкъ, каре тревѣе а фї невіповатъ ка а
копїлѣрїї сѣѣт преа пѣдїнї чеї че се фо-
лосеск. — Ачеаста днсъ крештїнїстѣл нїчї
к'о претїнде; тѣртѣрїсїторѣл еї, поате фї
мештер, солдат, жѣдекѣтор шї орї че алт
мѣдѣлар ал содїетѣдїї, шї дн тоате аче-
сте ратѣрї дншї поате пѣстра сѣперїорї-
татеа ка крештїн адевѣрат.

Тоате лѣкрѣрїме крештїнїзлї се дн-
вѣвѣтъдеск прїн релиціе. Дндатъ че і се
ва десвѣлї жѣдеката, релиція дн кїатъ а шї
днплїнї ачеле даторїї, каре днкъ дїн мї-
вѣтѣл паштерїї, днпревѣл кѣ пѣмїреа де
крештїнї предлоїндѣл дї шї хотѣрѣрѣ
зрїта. Дака каре кѣтва ел ва алеце о
содїетате, атѣлчї днкѣвратѣрїме обштештї
вор лѣмїна ачеастъ а лѣї алецере. Еа дїн
прїчина слѣвїчїзнеї лѣї дї ва да мїжлоаче
д'а се апѣра де кѣдере, шї д'а се днпѣ-
ка атѣт кѣ Dзмнезеѣ, вѣт шї кѣ сїне

днсвїшї; шї днсѣжршїт пе патѣл тордїї
дн ва фаче се афле днтрѣнса ачеа тѣп-
гѣере, каре ва ковѣршї тоате пѣлѣчерїме
добѣндїте дн ачеастъ лѣме, шї каре тоа-
те атѣлчї і се вор пѣреа дрепт нїмїк дн-
пайнтеа окїлор.

Оаменїї прївїнд дн ценерал пѣмаї со-
дїетѣдїле полїтїче, асѣпра кѣрора релиція
аре о фоарте славѣ инѣлвѣндѣ, днпреавѣ
че а продѣс еа днтрѣнселе. — Дн пар-
тїколар аѣ прїчїнїт о таре скїтѣаре; еа
лѣкреазъ асѣпра інїмїї фїе кѣрѣї от. —
Хрїстос венї сѣшї алеарѣ дїн содїетате
пѣмаї пе зпїї; іар пѣ тоатъ содїетатеа,
каре ексїетъ маї мѣлт пентрѣ лѣме, де-
вѣт пентрѣ днпсѣл. —

Релиція пѣ тѣмѣдї де вїдїзрї тот пѣ-
мѣптѣл, чї дї арѣтѣ жалнїка старе а вїр-
тѣтеї, каре маї пайнте де днуса ера дн-
къ пѣкѣпоскѣтъ лѣмїї. —

Еї есте датоаре оменїреа скѣпареа
де сѣпт жѣгѣл ровїї, еа дескопере пѣпѣ-
тїношїлор шї вѣтрѣнїлор пѣдеждеа зпѣї
азїл, еа вїне днтрѣ ажѣторѣл пѣкѣтошї-
лор, се ковоарѣ дн днѣнекоаселе темї-
де, се зркъ пе сѣпѣдеросѣл ешафод, шї
алеарѣ пѣлѣ ла тардїнїле пѣмѣнтѣлї,
спре а тѣпгѣїа ш'а ажѣта пе чеї че кред
кѣ статорнїчїе днтрѣнса.

Фїлософїї веакѣлї пострѣ лавдѣ тот-
д'азна виртвтеа пѣгѣнїлор, оспїталїтатеа
некредїношїлор, сїнчерїтатеа шї недемо-
ралїзациа пороаделор сѣлватїче, шї жѣвїреа
d' оменїре а днцелендїлор. — Шї че а-
лѣтѣрѣ ла тоате ачестеа? префѣкѣта стѣ-
ренїе шї фѣдѣрнїчїе а зпор крештїнї, пѣвѣ-
нїа шї десѣрѣнїареа а оаре кѣрор слѣж-
вашї аї кредїндїї, перозїа шї сѣперстїдїа
а зпор сѣфлете слабе. — Шї аша пѣ ласѣ

вѣчи о реа дитревицдаре дитр'ачелеа че пот дивіновѣди реліція крештинъ, не каре еї съ п'о тѣреаскъ шї съ пѣ їо прескрие астфелі, дикѣт адеврѣатѣл крештин, кареле пѣ ле фѣ пічі одатъ кѣноскът, шї деспре каре п'авѣръ пічі тѣкар о idee лѣтѣрїтъ, прїп недреапта лор компараре се съпѣне осѣндеї челеї маї аспре.

Порѣнка д'а ївї пе Дѣмнезеѣ дїу тот сѣфлетѣл превестеште, дѣмнезеїаскъ дивѣдѣтѣрѣ, копрінѣнд дп сіне шї фрика шї респектѣл. Сїнгѣрѣ пѣмаї реліція чеа адеврѣатѣл не ворѣеште деспре драгосте, адѣкѣнд ла ачеаста дрепт довадѣ челе маї адеврѣате ексемпле.

Дака пі съ порѣчеште а ївї пе Дѣмнезеѣ маї тѣлт декѣт пе дѣшїне — норѣнкѣ, дела каре пѣрчед тоате челеалте — пѣ тревѣїе съ гѣндїм къ Дѣмнезеѣ аре тревѣїндѣ де драгостеа поастрѣ; чї ачеастѣ порѣнкѣ пе есте датѣ пѣмаї пентрѣ къ фѣнтѣра, пѣ поате фї фѣрїчітъ, де пѣ съ ва пѣстра дп орѣндѣїалѣ. Ачеастѣ дѣсѣ орѣндѣїалѣ, прегїнде ка дитрѣ тоате съ се редѣкѣ кѣтре Дѣмнезеѣ: Зїдїторѣл еї. А се дитрѣпотрївї дѣсѣ ачештїа, саѣ а пѣ вої а о дѣпїліаї, дѣсѣмнеазѣ а дѣсѣїнда нестрѣмѣтѣта шї вечнїка леѣе; шї дака реліція порѣчеште отѣлѣї а ївї пе Дѣмнезеѣ, прїатр'ачеаста пѣ тревѣїе съ дѣделеѣем алт чева, фѣрѣ пѣмаї къ прїп трѣнѣса воеште съ'л факѣ тѣлт маї фѣрїчіт. —

Мѣндрїа не леагѣ маї стрѣнѣ де їнтересѣл пострѣ, шї ачеаста есте чеа маї де кѣнетенїе прїчїнѣ а дѣсѣїндѣрїї леѣїї, еа е сїнгѣрѣл вїдїѣ ал сѣфлетѣлѣї пострѣ дитрѣпотрївїтор скопѣлѣї пентрѣ каре сънтем креадї; еа лїпсїнд пе оаменї де дѣсѣшї

капачїтѣдїле че аѣ д'а се дѣлѣда кѣтре Дѣмнезеѣ, ле прескрие плауѣл ѣнеї релїдїї словоде, дп каре фїе чїне дѣшї кроеште леѣї потрївїт воїндеї пѣтѣерїлор сале.

Пентрѣ че есте датор отѣл съ чїпстеаскъ пе Дѣмнезеѣ? — Пентрѣ къ ел фїїнд дитрѣвѣрат атѣт къ пѣкателе пѣрїндїлор сѣї, кѣт шї къ але сале, поате пѣмаї прїп сїнгѣра мїнѣне а вѣпѣтѣдїї лѣї Дѣмнезеѣ съ пе дитрѣче къ дѣмнезеїреа; шї ачеастѣ дївїнѣ вѣпѣтѣте прїчїнѣї дитр'адеврѣ о астфелї де мїнѣне, дикѣт жѣртѣва поастрѣ ажѣнсе а фї фоарте прѣдѣїтъ дѣаїнѣтеа зїдїторѣлѣї лѣтїї.

Сїнгѣрѣ пѣмаї реліція лѣї Хрїстос тѣреште пе Дѣмнезеѣ астфелї, пре кѣт ел дореште, фїїнд кѣї адѣче дрепт жѣртѣвѣ сїнгѣрїле сале дарѣрї. Бїсерїка неконтенїт пе адѣче аїнѣте де тѣнтѣїтор; крештинѣл дар, дикредїндат фїїнд дитрѣ нїмїкнїчїа са, есте датор а пѣдеждѣї дитрѣнѣсѣл, шї пѣмаї прїп мїжлочїреа лѣї съ'шї поатѣ доваїндї пїердѣта вреднїчїе.

Смеренїа, пе каре ѣнїї дїп фїлософїї поштрїї о сокотеск дрепт тїкѣломїе, есте дїп потрївѣ чеа маї повїлѣ калїтате; кѣчї отѣл сїнгѣр дп сїнешї пѣ есте нїтїк. —

Хрїстос чел маї повїл сѣфлет че пѣтѣ ста пе лѣте с'а смерїт прѣкѣт пе зїче сїнгѣр; пентрѣ къ вѣзѣ кѣтѣкъ дѣлѣдареа са есте ѣн адеврѣат дар ал вїне-пекѣвѣнтѣрїї. Сѣїндїї асѣменеа съ смерїрѣ. черїѣл есте лѣкѣшѣл смерїдїлор. Мїнѣтѣа шї слава съ кѣвїп пѣмаї лѣї Дѣмнезеѣ.

Нїчї прѣжѣдеката, нїчї дитѣмплареа паштереї пѣ тѣ фѣкѣрѣ крештин. Дака сѣфлетѣл меѣ дп копїлѣрїе фїїнд дѣкѣ непѣтїнчос ар фї прїїмїт карактерѣл крештинеск, фѣрѣ съ ѣрмеѣе дѣвѣдѣтѣрїлор ре-

ліції крештине, дн зрмъ тот і ар фі кз-
посквт съперіорітатеа. Орі дн че реліціе
de m'аші фі пъсквт, а'ші фі прііміт кз чеа
маі mare соленітате крeдінца крештинеа-
скъ; кіар астъзі d' а'ші фі кзпосквт челе
dінтжї днвѣдътърї але еї.

Отъл кзпоаште кзрсъл планетелор,
domnește асъпра элементърілор; аре фі-
зікъ, історіе, леці. — Тоате ачестеа ле
пріімі ел дела Dъмнезеѣ; кзм дар ар пз-
теа съ се лепеде de сінгъръл дар ал ре-
ліціи, пентрѣ каре сжнт фъккте тоате че-
лелалте?

Pідікъ реліціа de пе пъмжнт — шї
лѣтеа се ва префаче днтр'ѣн хаос de нї-
ще днтжмплърї фъръ план шї фъръ ле-
гътъръ; атжчї отъл префъкжндъсъ дн
фіаръ сълватікъ, саѣ рътъчнд пжнтре джн.
селе, п'шї ва маї кзпоаште нїчї рангъл
че обжпъ днтре челелалте фъптърї; нїчї
вїпъл d' але маї днтревїнда, рътжнд а
съ рътъчї фъръ скоп шї фъръ леці дн
лавірїнтъл жнверсълві, de каре пжмаї сін-
гъръ тоартеа л'ар пзтеа скъпа.

De се афлъ пе пъмжнт тъкар жт-
вра порочїреї, пегрешїт кз тревъїе съ фїе
пропрїетате а отълві че аре реліціе; шї
фїнд кз ел съ афлъ тотд'азна днаїнтеа
окїлор пърїнтелві чe'л їзвеще, de ачееа
шї дн семелї съї vede пжмаї нїще фрагї
шї прїетелї, дн довітоаче нїще слъжвашї,
дн планте deосевїте хрѣнї шї дофторї;
дн патъръ презїдареа лві Dъмнезеѣ, ка-
реле тотд'азна днгрїжаше пентрѣ тревъ-
їнцеле лві. — Астфелї дар жнде отъл пе-
сѣдїос гъсеще прїчїнъ пентрѣ кжртїре,
ел аре мїжлоаче d'ашї аръта реквюцїнда
кътре жїдїторъл съѣ.

Чїне се сжпне реліціи шї есте дн-

сфолат de дъхъл вїнекъвжнтърїї, че їзвѣ-
раше дела джнса, ачела днтр'о зі ва авеа
маї мълтъ мжнгъере, декжт чел десфрж-
пат дн тоатъ времеа вїедїї сале. Кжт
есте de кзратъ шї de плъкътъ сїмцїреа
екселентелор сфолете, кжнд фак вїнеле
dїн драгостеа кътре Dъмнезеѣ! Ачестеа
не есте dovada чеа маї вїе а вїнекъвжн-
търїї лві Dъмнезеѣ; прекжт мжстрареа кз-
цетълві есте семъл грозавеї сале мжнїї,
прїн каре педепсеште сфолетеле вїнова-
цїлор.

Trad. de N. Apolloni.

КРИТИКЪ ДН РЕФЛЕКСІЛЕ АСЪПРА ПОЕЗИЕЇ НОАСТРЕ.

Din Фоаїа Nr. 26 а. к.

(Днкїере.)

Аѣ доаръ Dъмнеалві чере аша чева
дела жп тїпър, аша се зічї, пжмаї кандидат
поет, че нїчї чеї маї прокопсїдї шї маї
мїнжпагї класїчї п'аѣ фост, шї пз сжнт дн
старе а фаче? (!) Аѣ доаръ пз vede Dъм-
неалві, кз ачесте къденге — de певое
саѣ фъкът? (!) — Джсъ кз атжта маї
таре мъ мїр de фанта Dъмнїлві, кз кжт
— маї дн тоате фоїме поастре се афлъ
тїпърїте (!) асемеле, ва — шї мълт маї
пелецїте рїме, шї днкъ dїн кондеїл жпор
вестїдї, шї кз дрепт — вестїдї DD. по-
едї; аша п. е. ла D. Карацалї (ф. 18 а.
к.) се афлъ жпеле рїме ва ачестеа: вра-
цъ — плаче, аскжндъ — пътржнзъ; —
аша дн Фоаїа Nr. 7 (дн „doi гъзанї“) се
афлъ рїмеле: азжїт — крезжт; — аша D.
Г. Нїколіанъл (дн Ф. 9 а. к. дн поема:
„Съдїї спжн“) фаче рїмеле: копїї — кз еї;

— дп Ф. 8 к. а. D. Г. Б. дп Бъкрещі ми се паре, къ ар фі преа аспръ, преа
 фаче римеле: афлао — avzio, — ши дп вътъмътоаре zica Дтале: „трей строфе,
 строфа а 6 ласъ къдинда версълзі 1 ши ал 3 къ тотъл афаръ; ш. а. ш. а. Ши
 тоате ачесте ле фак сѣс поменіці DD. de невое, — фъръ а меріта кѣт маі мікъ
 дпфрѣтаре. Дпсѣ D. Мъръшанъ чітеще пѣтмаі версѣрі петіпъріте! —

Че се атинѣ де адвервѣл „mînzne,“
 дп кареле ам фѣкѣт „mînzпъ,“ — казса
 есте де о парте діалектѣл въпъдънеспк, де
 алтъ парте невоіа къдинці. — Аѣ зиче D.
 Мъръшанъ, къ ачаста пѣ е ертат а фаче?
 Плакъ а дптрева пе Schweighauser ши пе
 Schiller, пентрѣ че рѣспѣнде пе „Zeus“
 (Jupiter) дп поема „Die Insel der Liebe“ —
 чел дпнтѣі, іаръ ал доілеа дп „Hero ши
 Leander,“ — ка „даіс,“ ка селе есе віне къ
 Preis ши къ Kreis? — Ши іаръш пе D.
 Г. Вѣлш, пентрѣ че зиче:

„Bei чере, веі пѣнѣ дпнтѣіа амѣр (? — дп
 лок де: amor?)

А зіелор тале челор d' азѣр.“

(Фоіа Nr. 10 а. в.) ш. а. ш. а.

Дечі тоате ачестеа — треакъ, — дѣ-
 късѣ: дпсѣ Дле Мъръшан! дп поема а-
 чеа „Кѣлърітѣл Ромѣпѣлзі,“ сѣнт пѣ треі,
 чі — 30 де строфе — 120 де версѣрі, —
 ши дпнтрѣ ачесте 120 де версѣрі, аѣа се
 афѣл чіпч, а кърора ріме кѣте дптр'о лі-
 терѣ пѣ се ловеск акѣрат, ши ачаста п'аѣ
 пѣтѣт фі алфел; — аша дарѣ — несоко-
 тінд челе маі сѣс арѣтате, ши пе въгѣнд
 дп самѣ пічі аѣа, къ строфа пріп аѣа
 нѣі ре, къчі къдинцеле версѣрілор еі пѣ
 сѣнт акѣрат сѣпътоаре: — тотъш, ши дп
 аѣа казѣл, къ сѣнтет амѣлдоі аѣеіаш
 предраці паціі — фіі, сѣнтет ромѣлзі, —

ми се паре, къ ар фі преа аспръ, преа
 вътъмътоаре zica Дтале: „трей строфе,
 зна въпъ, — дѣвъ реле!“ Чел пѣціп, еѣ
 аша сокот къ спѣне — simțirea de чіп-
 сте (Ehrgefühl) — челзі че о аре. —

Че се атинѣ де сінтактіка кѣлдіре,
 кареа зичі, къ пѣ ар фі ертат поетѣлзі а
 о жертві, — дпці спѣл, къ де кѣтѣа пріп
 аѣа се фаче поетѣл пе 'нцелес, атѣпча
 — аі дрепт; ашиждере кѣнд о жертвеште
 фърѣ ліпсѣ таре: дпсѣ дакъ поетѣл пѣ
 поате алтмінтрелеа сѣші ажнлгъ тактѣл
 рітміческ, атѣпча дп есте ертат а трѣі къ
 лічендіа поетічаскъ, ши а жертві кѣлдіреа
 сінтактікъ. Чел че тѣгѣдѣеште ачаста,
 лас сѣмі спѣл че кѣлдіре сінтактікъ есте
 ачаста:

„Omne sarax movet urna nomen.“ — ?
 (Hor. III. 1.)

Че ачаста:

„Dicimus integro sicci mane die.“ — ?
 (Idem IV. 3.)

Че ачаста ла Немці, п. е. ла фѣйтосѣл
 поет а Bienei, Vogl:

„Der Reiter zur Antwort führt einen Hieb.“ — ?
 (Der Ritt des Walachen.)

Че ачаста ла Schiller:

„Und der König zum drittenmal wieder fraget.“ —
 (Der Laucher.)

Аѣа пѣ поці Дѣтнеата зиче, къ еѣ дп
 версѣріле:

„Nічі вісат,
 Нічі кѣдетат
 Ам кѣндѣа еѣ, зеѣ! де тіне,“ —

ам жертвіт дпцелесѣл, пентрѣ-къ ши сін-
 гѣр аколо л'аі арѣтат, — дар пічі есте

ромън, — афаръ де чел че п'ши штіе
лімба, — кареле съ пз причеапъ зшор,
ші ла дптіа чітіре адев'ратъл дпцелес
ал лор ш. а.

Дпкхт пентръ авзъл кз елізііле, —
дді тзртзрісеск кз тоатъ сіпчерітатеа, кзп-
кз дп пзптъл ачеста, декхт дп тоате че-
лелалте, маї тзлт дрепт аї: ші тогзп
тревзе съ те зпешті кз міне дптръ ачеа,
кзпкъ рар, — фоарте рар, кхнд пз се
поате дпкзпцзра аша ліпсз, се поате дп-
тревзінга ші ачест фел де елізіе, фзръ а
пзкътзі поетъл; — пентръ-кз, ші латіні,
пз, — кзп зічі Дта, — пзмаї атзпча фъ-
чеѣ елізіі, кхнд се дпкппъта ворва чеа
дппайте кз вокаль орї „m,“ ші зртзтоа-
реа се дпченеа кз вокаль, — кз атзпчі
фъчеѣ еї де ачестеа ші фзръ де тоатъ
ліпса, фїндкз елізііле ла еї кз тодръ дп-
тревзіндате, се цпн де віртзте а версзрі-
лор: — чї фъчеѣ еї — де невое, — ші
аколо елізіі, знде пз съ дпченеа ворва
зртзтоаре кз вокаль. Чпне се дпдоеште
кз ам дрепт, дешкідъ класічі, дешкідъ,
дптре алці, пе Авлз Персіс Флакз, ші
ва чіті дп Сагіра ачестзїа а з:

„Huc aliquis: nemon? turgescit vitrea bilis.“ ш. а.

Ашїждереа фак ші Церманї; п. е. Шїл-
лер зіче:

„Wo deutsche Treu' vergeht.“

Шї іаръ дп „Kassandra“ ші маї печопліте
— де невое:

„Wälzt sich die bachant'sche Lust

War nur eine traur'ge Brust(!)“ ш. а. ш. а.

де знде зртеазъ ш. а. м. д. — Саѣ зічі
Дта, кз ші ачестеа п'аз зрекї? (!) Тре-
взе се рекзпшті, Домпъл меѣ, кз ешті

преа аспрз ші дпкз ші педрепт Квіпті-
ліе, — пе врхнд абсолзте немїк а шті,
пїчі де печесїтатеа, пїчі де ліченцїа пое-
тікъ. — Кхнд гръеск аша, пз тревзе со-
котїт, кз еѣ вреѣ се тз ескзез пе міне;
кзчї еѣ дзпъ пзцїптеа гхндїре, там дп-
віпс пзмаї декхт, кз версзріле челе де
Дта осхндїте пентръ авзъл кз елізііле,
пот, прїп анопїміе, зшор фї ліберате де
пзкатъла де тоарте (!) ал елізіїлор, зікхн-
дзсъ адекъ чел дїптхї:

„Шї кзчерніче кзвіпте.“

Іаръ челалалт:

„Шї дрепт тіне рзгзміпте;“

дїп каре казъл ші рог пе ч. Редакцїе, ка
съ факъ біне, сзвстїтзїнд ачестеа челор
дїптхї. —

Дп зртз, Дпзл меѣ, дпї паре рзѣ
маї пентръ треї лзкрзрї; а) кз атїпці, ші
дпкз фзръ дрептате (пе кзп е кїар дїп
сзс зіселе) атїпці секзл фортос, — знде
ачела кз а взпъ самъ тзлт, тзлт — ар
тревзі крздат! маї алес, кз ла пої аша
повле фїпде схпт рарї ка мїпзпїле. в)
дпї паре рзѣ, кз сокотешті Дта а пз
фї втзтмат пе пїмене, — знде, пз пзмаї
к'аї втзтмат, чї дпкз аї ші детрас! Кзї?
ачаста подї зшор кзцета. г) Дпї паре
рзѣ, кз пз схпт дпвіпс кз а взпъ самъ
деспре адев'ратъла скоп, че зї врзт а а-
жзпце прїп рефлексіїле Дтаїе; кзчї спзп
дрепт, кз дїп кзтева прївіпнде схпт фоар-
те плекат а вpede, кзпкз: latet anguis in
herba. —

Дптръ алтеле, Дле Мзрзшан, фї дп-
кредїпдат, кз — штзdentъл чел че скріе
ачестеа, пе лхпгъ тоате, кз аре кз пелз-
взе се рекзпшті, Домпъл меѣ, кз ешті тзр-
прате дппрепцзрзрї маштече де а се

лѣпта, — тотъш се сѣмте кам дестѣлор
de гата, de кѣте орѣ чере лѣпса дн кѣм-
пѣл критичѣ а еши, шѣ принципѣле сале а
апѣра. Шѣ аша пентрѣ астѣдатъ „verbum
non amplius addam.“

Дн Арад, дн ¹⁶/₄. Ізліе 1844.

В. Б а в е ш,
клерікѣл к. Ш.

DIN SATIRA A III. A ЛѢІ ANTIQX KANTEMP

dedikatъ архіепископѣлѣ dela Novgorod.

Днѣ паре къ се поате Хрисіп асетъна
Кѣ вѣл каре мерѣ ла рѣ съ вее апѣ,
De шѣ е маѣ департе, пентрѣ къ есте тѣлѣ,
Еар нѣ ла ісворанѣла че кѣрѣ лѣнгъ ел.
Дар оарѣ атѣнѣ тѣлѣтеа кѣ чѣл ва фолосі,
Кѣнд зѣда сѣлѣнд талѣла de сѣлѣ а лѣі пічѣоаре,
Ва днѣді пре лѣком дн валѣрѣле сале?
Клеарх деспрѣдѣеце ізѣреа de арѣнт.
Din кан пѣн' дн кѣлѣте дн азр стрѣлѣчѣнд,
Палате тѣндре аре дн Москва шѣ афарѣ
Дшподовѣте тоате къ таре вогѣдіе.
Ел дѣне масѣ 'нтѣсѣ; такѣтѣрѣле лѣі
Нѣ аѣ вр'о оссѣре дн челе 'нтѣрѣтеіѣ.
Din касѣ пѣн' ла скарѣ стаѣ слѣзіле 'ншѣрате
Дн хайне азрѣте, лѣсѣнд прѣн мѣжлок кале
Сѣ тѣреакѣ кѣртѣрарѣі шѣ чѣі лѣнгѣшѣторѣ,
Че патѣмѣ-аціѣ кѣ сѣатѣрѣле лор.
Кѣ фете десѣрѣпате авереа'нѣі рѣсінеце;
Д'анѣрѣре пѣлчѣрѣі дескѣде дрѣтѣрѣі позе.
De шѣ дн лѣте паре ка Крѣзѣс de богат,
А лѣі венѣтѣрѣі тѣсѣ пе-а шеле нѣ днѣтрек;
Кѣчѣ ел ле келѣеце дн патрѣ зѣле нѣтаі
Шѣ тоатѣ а лѣі потѣш е de дшпрѣтѣтаре,
Фѣлѣтѣ кѣ 'нѣосіте мѣжлоаче шѣ атѣрѣрѣ.
Спореде datoria, довѣзѣле спорескѣ,
Нѣл' че Клеарх ад пострѣ днѣс се поменеце,
Сѣрѣк ка ваѣ de дѣнсѣл, лѣсѣндѣ'шѣ кредѣторѣі
Дн десѣлѣдѣдѣре кѣ лакрѣнѣі пе образ.
Не доѣ треѣ сѣрѣчѣндѣі, пре алѣі маѣ тѣлѣі шѣрѣдѣ,
Карѣ аѣ пѣндѣіт прѣлежѣла ѣа нѣс дн вѣлѣ старе.

Din zorѣ de zі Menandrѣ алѣарѣгѣ, зрѣтѣреде,
Аскѣлѣтѣ че се фаче прѣн касе шѣ прѣн тѣрѣ,
Шѣ че порѣнѣчѣ ешѣрѣ акѣт маѣ de кѣрѣнд.
De орѣ че скѣтѣзѣрѣі позе, de орѣ че 'напѣтаре
Ел афлѣ маѣ напѣте, шѣ тот че се лѣкреазѣ
Ка татѣла пострѣ шѣде. Ел е маѣ тѣлѣдеміт
Треѣ зѣле сѣ постѣаскѣ, декѣт а нѣ афла
Че весте кѣрѣерѣла din Persia адѣсе,
Че фатѣ се тѣрѣітѣ, че тѣлѣр се днсоарѣ,
Каре кѣі фаче кѣрте, чѣне с'а гѣлчѣвѣт,
Чѣне дн кѣрѣдѣі асеарѣ маѣ тѣлѣ а кѣшѣігат,
Чѣне а венѣт шѣ каре ешѣі din тѣрѣг афарѣ,
Кѣі се пѣскѣ прѣнѣ, чѣне с'а дѣс дн чѣеа лѣте?
О кѣлѣ воіерѣі пострѣі 'ншѣр шѣі треѣле лор
Кѣт шѣде ел пе-а алѣтор, нѣі аѣ ведеа тѣлѣлѣнд
К'о глоатѣ нѣтѣроасѣ de кредѣторѣі пе зрѣтѣ!
Нѣ 'тар фѣра ватажѣі шѣ ар трѣі маѣ вѣне!

Апоѣ кѣнд повѣгалѣ дестѣле а адѣнат,
Днѣтѣкѣмаѣ ка о вѣте тѣпѣлѣтѣ кѣ вѣн поѣ
Че ферѣе, сѣжрѣеце шѣі дѣнд афарѣ допѣла
Слѣтѣосѣл вѣн кѣ вѣет пе вранѣ пѣлѣшѣеце,
Асѣмене Menandrѣ нѣ поате мѣстѣі
Nimik din кѣте шѣде; шѣі de аѣ авѣт пѣкат
Сѣ те 'нтѣлѣнѣшѣі кѣ дѣнсѣл, дндатѣ 'нчѣне а'дѣ
спѣне

Дн тайнѣ ла зрѣке о сѣлѣ de вестѣі позе,
Че зѣче кѣ ле шѣде din фѣарте сігѣр лѣк,
Шѣ шѣі ле сѣзне нѣтаі пентрѣ прѣетѣшѣт.
Ел ле алѣлѣеце дѣнѣ а лѣі нѣрѣре,
Шѣі паре орѣ се 'нтѣлѣпѣла ла доѣ сѣ спѣе зна.
Mincізна лѣі о крѣде адеце днсѣл ел,
Кѣнд ла азѣ дѣі вѣне din касѣ de магнат.
Сѣжрѣшѣнд, din окѣ-дѣі перѣ, прѣкѣт жѣдѣкѣторѣл
De 'ншѣрѣчѣнат с'аскѣнде кѣнд шѣде кѣ ванѣ н'аре;
Се дѣче сѣ маѣ тѣпѣле пре алѣі кѣ мѣнѣлѣшѣі.

Longin те амедеце, de шѣі нѣ шѣде вестѣі.
Фѣредеце de дѣнсѣл шѣі нѣ'л поѣтѣі ла масѣ
De н'аѣ фѣлѣт гѣстаре, к'апоѣ кѣ вѣлѣ самѣ
Рѣтѣлѣ пе тоатѣ зѣоа фѣлѣтѣнд шѣі пѣтѣлѣкат.
Тѣлѣтѣ ел дѣі дншѣрѣі солѣі de компѣлѣменте
Дѣла копѣі, невѣастѣ, апоѣ дѣі вѣлѣеце
Кѣ н'аѣ фост пе ла дѣнсѣл л' атѣт апар de време,
Кѣнд шѣі кѣ есѣ дѣнѣі копѣлеѣ лѣі акѣт,
К'а фост дн ферѣнѣтеалѣ шѣа пѣлѣс пе-днѣчетат.
Не фата чѣа маѣ таре е гата с'о тѣрѣте;
О дѣ дѣнѣ зн тѣлѣр фрѣтѣс, богат шѣі повѣл,

К' зп ап маї таре пзтаї декът копїла лзі.
 Ісводзл дїї четеце де зестреа кареї дъ,
 Шї тоатъ гардерова пѣп' ла зп фїр де аудъ.
 Нзї тзлат декънд вѣтзл 'шїа нзс ла азвѣковнъ
 Ш' акзїп е де мїраре кѣм поате словенї.

Дар знде се пот тоате дескрїе кѣ амързнтзл?
 Нз свїт атѣте фїре дп-спонзрї де гръзнде,
 Нз жзрѣ прекзнецзл маї тзлате орї не ап,
 Нз фзрѣ дела окъ маї десе зп крѣчїмар
 Скѣпънд де жѣдікатъ шї де гловерї прїп мїтѣ,
 Декът лїмвѣтзл пострѣ дпшїрѣ ла о тасѣ.
 Ел нїчї се маї ресѣлѣ, асѣдѣ повестїнд,
 Се теме съ тѣшеаскъ шї крѣде 'п гжндзл есѣ
 Кѣ лїмвѣ п'аї дп гзрѣ, ецїї тотѣ о зреке,
 Нз'дї ласѣ нїк де време съ зїчї шї тѣ о ворѣвѣ.

Акѣфндат дп гжндзрї стерїтзл Варлаам,
 Кънд їнтрѣ дптр'о касѣ, се 'нкїнѣ пѣпѣ жос,
 Пре тодї дї салѣтеазл шї 'нтрѣ зпгер се пѣне,
 Плекъндз'шї дп жос окїї, гръїнд дп вѣрѣл лїмвїї
 Метанїїе траде, пѣшеце 'нчетїпел.

Днфрїкошатзл пѣме а Домнѣлї Хрїстос
 .Іа тоатъ ворѣв'а пѣне. Плекаре тзлат' аратѣ
 Съ факъ параклісе, шї лѣтїнѣрї съ дѣкѣ.
 Не дпчетат фѣлѣде п'алешїї крѣдїнчїонїї
 Че-а сѣїнтелор лѣкаше тѣрїре о лѣдеск,
 Шї рѣдїкънд вїсерїчї кѣ аверї ле дпзѣстреазѣ.
 Ферїче д'а лор сѣфлет! Черѣаска десѣфтарѣ
 Пре дѣншїї дї ащеаптѣ; лор раїзл е дескїс
 Нз фїдї ла дпдоеалѣ кѣ ворвелеї прївесѣ,
 Спрѣ а спорї — де поате — а клерѣлїї венїтѣрї;
 Ачеї че ла вїсерїчї аѣ дѣнзїт аверѣа

Дїп каре ел се 'нграншѣ, свїт фозрте лѣздадї.
 Нїмїк алтѣ нѣ плаче атѣт лзі Дѣмнезеѣ,
 Шї пзтаї прїп ачеаста ла раїѣ дескїдем калѣ.
 Ел карне нѣ їа 'н гзрѣ ла меселе стрїїне,
 Нїчї вїп нѣ вре съ гзсте, дар нѣ е де мїрат;
 Зп грас кацїон акасѣ дптрѣг дп оснѣтѣ
 Спїлзндз'л к'о вѣтелѣк де вїп зпгзреск дѣлѣче.
 Пре чеї сзївшїї ла пофте трѣпещїї дї тѣпгѣшеце,
 Д: шї ел не сзѣт ѣене кѣ окїї сжїтеїторї
 .Іа сжїлѣ алѣ шї цїпгаш се зїтѣ не фзрїшї;
 Еѣ дпс' дпї сїзп пѣкатзл, пѣ'мї ашї лѣса не-
 веаста

К' зп кѣвїос ка джнстл съ факъ кѣпощїндѣ.
 Ел зїче: де тѣнїе съ фзцїї, съ те ферецїї,
 Съ нѣ цїї мїпте резл, дар сїнзр есте реѣ.
 П' ал сеѣ врѣжташ дп сїне ар вреа съ'а прѣ-
 пѣдеаскъ,

Шї кѣ неконтенїре де тоарте 'а прїгонѣше.
 Гжндѣше тїкълоскѣ кѣ поате дпшела
 Пре Чѣла че кѣпоацѣ п' аї лѣмеї реї шї взпї!
 Дїп фаптзл зїлеї Фока ла чеї марї прїп ан-
 третрїї
 Ащеаптѣ кѣ презентѣрї; ка чѣл маї де пре зртѣ
 Чїокоѣз се дпїїосѣце спрѣ а їнтра 'н фавор.

Че карактер ва авеа тоатпа шї еар-
 па че вїне.

Зп пророк поѣ де тїмп с'аѣ скѣлат
 дп пѣрцїле Кроацїеї. Ачелаш дпкѣ дїп
 еарпа трекѣтѣ прѣспѣсесе кѣм ва фї прї-
 тѣвара шї вара; їар астѣ прїтѣварѣ прѣ-
 зїсе зртѣтоареле:

1. Семпеле прїмарѣ але тоатпелї дїп
 естїмп сѣнт: зїле змедоасе дпсѣ шї до-
 тоале, семѣпѣтѣрїле де тоатпѣ вор авеа
 тїмпзл чѣл маї фаворавїл, дпкѣт ва фї
 вїне, дакѣ зртѣа ва рецїїнеа чеваш крѣ-
 щереа чеа грасѣ а вѣкателор. Ноетврїе
 не ва адѣче зїле пѣлѣзте шї кѣлзроасе,
 кѣмпнїї вор фї коперїдї кѣ еарѣв верде шї
 флорїле вор дпфлорї. Дела 1836 п'ам а-
 вѣт тоатпѣ аша кѣлзроасѣ ка ачеаста
 де акзма.

2. Вїїтоареа еарпѣ дпшї ва десѣрѣка
 кѣ тотѣ цѣросѣл сѣѣ карактер, се ва а-
 семѣпа маї тзлат зпелї тоатпѣ, афарѣ пѣ-
 маї де кѣтева семѣтѣмнї. Економїї маї
 тоатѣ еарпа вор пѣтеа тзта ла помї шї
 вор прѣгѣтї пѣтѣпѣтзл лор.